

Jaargang 72 • maart 2026

Paulus

Nr. 401

Zendingsblad van de Gereformeerde Gemeenten

‘Wat mij aantrok,
was de nood
van mensen
in dit gebied’

In Oost-Azië zijn meer
zendingswerkers nodig

Rien en Annelies Geluk:
‘We hebben de kinderen
met blijdschap laten gaan’

Klement Rizallaraj:
van evangelist naar predikant

Vraag en antwoord

De spanning neemt toe. Kinderen rekken zich uit en proberen tussen hoofden en hoeden door een glimp op te vangen. Er valt een korte stilte. En dan klinkt dat betekenisvolle woordje: ‘Ja!’ Als vervolgens de zegen is opgelegd is de zendingswerker namens de kerk, in dienst van ZGG, uitgezonden. De uitzending tijdens de kerkdienst duurt niet lang. Er worden vijf vragen gesteld, en als er een echtpaar uitgaat, beantwoordt de vrouw van de werker ook een vraag. Daarna volgt de zegen en de toespraak. Door alle indrukken tijdens de dienst kan het zomaar zijn dat na afloop de uitzendvragen weer wat zijn wegge- zakt. Daarom staan we in deze *Paulus* uitgebreid stil bij de inhoud van deze vragen. Tegelijkertijd wil ik u ook oproepen om de uitzenddiensten bij te wonen. Als u nog nooit een uitzenddienst hebt bijgewoond, begin daar dan nu mee. Dit voorjaar staan er drie uitzenddiensten gepland. Laat uw betrokkenheid zien door aanwezig te zijn; ik weet zeker dat het voor uzelf een verrijking is.

Niet alle uitzenddiensten worden in *Paulus* of elders bekendgemaakt. Uitzendingen naar gesloten gebieden vinden in stilte plaats. Ook

daarna kan er beperkt worden gesproken over de leef- en werkomstandigheden van de uitgezondene. Toch geeft Neline ons in deze *Paulus* antwoord op hoe ze haar werk in Oost-Azië ervaart en op welke manier ze het Evangelie deelt.

‘Als u nog nooit een uitzenddienst hebt bijgewoond, begin daar dan nu mee.’

Op onze website staan vacatures open voor dit werkveld. Vele miljoenen mensen in Oost-Azië hebben nog nooit van het Evangelie gehoord. Zonder boodschappers zullen ze er ook niet van horen. Daarom zien we uit naar mensen

die geroepen worden om uit te gaan, zodat er ook meer en meer vanuit het Oosten aan zullen zitten in het Koninkrijk Gods (Luk. 13:29). Wanneer hebt u voor het laatst gebeden voor het zendingswerk in gesloten gebieden? ♦

Kinderkrant
Precies in het midden van deze *Paulus*.

Op de voorpagina enkele Aziatische reizigers, ook op weg naar de eeuwigheid. Wie verkondigt hun het Evangelie?

04	IN ZICHT Goede toekomst	26	VAN HET ZENDINGSVELD Levend water
06	ACTUEEL Nieuws van ZGG	27	MEDITATIE Strijd vanbuiten en vanbinnen
08	VOORJAARSACTIE 2026 Jong en onbevangen	28	VAN HET ZENDINGSVELD Zaaïen met tranen en gebed
10	VAN HET ZENDINGSVELD ‘Verder leiden en weiden in Gods Woord’	31	FINANCIEEL Aan elkaar gegeven
16	VAN HET THUISFRONT Met blijdschap laten gaan	32	FINANCIEEL Beleid, begroting en betrokkenheid
18	TAAL IN JAPAN Een taal met karakter	35	LEZERS VRAGEN Onbereikt in een gesloten gebied
19	KINDERKRANT Albanië	36	SERIE PIONIERSWERK (5) Lijden met een doel
23	BERICHT UIT NIGERIA Nieuw werk in Taraba	38	PUNTIG Een goede buur?
24	SERIE UITZENDDIENST (4) Vragen om een antwoord		

CAMBODJA

Goede toekomst

Kinderclub in Cambodja, hoe gaat dat eraan toe? In een dorpje op het platteland, op ongeveer een uur rijden vanaf de grote stad Siem Reap, is er één keer per week club. De kinderen verzamelen zich op een gehuurde locatie bij iemand op het erf (1). Als ze binnenkomen, beginnen ze met een spelletje (2). Vervolgens luisteren ze naar de woorden van God door middel van een bijbelverhaal (3). We vertellen het verhaal in de taal van deze kinderen, het Khmer. Ook leren de kinderen een bijbeltekst of lied en soms vertellen ze een bijbelverhaal na. De meeste kinderen horen op de club voor het eerst in hun leven uit de Bijbel. In het dorp staat een grote tempel en bijna iedereen is boeddhist (4). Een meisje dat de club bezoekt, zei laatst: ‘Ik mag van mijn ouders naar de club komen, maar ik mag niet van geloof veranderen.’ De club is een middel om contacten te leggen met kinderen en tieners. We bidden daarbij of we via de kinderen ook in contact komen met de ouders. Aan het einde van de clubochtend is er nog een half uurtje Engelse les (5). Cambodjanen zijn gemotiveerd om Engels te leren. Als je Engels spreekt, heb je in de toekomst namelijk betere kansen op een baan. Maar de Evangelieboodschap die de kinderen op de club horen, geeft pas écht een goede toekomst. ♦

Nieuws van ZGG

maart 2026

Drie uitzenddiensten in het voorjaar

In maart, april en mei staat een uitzenddienst gepland. U bent van harte welkom om deze diensten bij te wonen.

♦ **30 maart 2026**

Uitzending **Adjan en Nicolien Boogaard** naar Albanië
Ds. J.B. Huisman en
ds. S. Maljaars (uitzending)
Petrakerk Ede, Lunterseweg 25
Aanvang 19.30 uur

♦ **20 april 2026**

Uitzending **Gregory en Jacobine van den Top** naar Ecuador
Ds. M.T. Al-Chalabi en
ds. P.D. den Haan (uitzending)
Kerkgebouw gereformeerde gemeente Hilversum,
Fred. van Eedenlaan 15
Aanvang 19.30 uur

♦ **11 mei 2026**

Uitzending **Jacobina van Hoef** naar Guinee
Ds. B. Labee en
ds. P.D. den Haan (uitzending)
Kerkgebouw gereformeerde gemeente Veenendaal,
Vijftien Morgen 51
Aanvang 19.30 uur

Mini-actiemiddag in Krabbendijke

Wat een idee! Een aantal jongeren in Krabbendijke organiseerde in november 2025 een mini-actiemiddag. Er was een hoop te doen: spelletjes, iets drinken met zelfgebakken cake erbij en natuurlijk volop gelegenheid om elkaar te ontmoeten. Bovendien hadden gemeenteleden vooraf Kippie-producten besteld, die ze tijdens de middag konden afhalen. De actie bracht het prachtige bedrag van € 1.450,- op. De jongeren hadden daarbij het zendingswerk in Albanië op het oog, denkend aan Ad en Ilse de Pater en Mariska Kaan die vanuit de gemeente zijn uitgezonden naar dit zendingsveld. Hartelijk bedankt voor deze mooie actie!

Oproep lezersvragen

Wilt u ons en de lezers van *Paulus* helpen? We willen namelijk graag de rubriek ‘Lezers vragen’ nieuw leven inblazen. Sinds de huidige vormgeving van ons zendingsblad is de rubriek wat in de vergetelheid geraakt. Maar we vinden het waardevol om vragen vanaf het thuisfront in *Paulus* te beantwoorden. Uw vraag zit namelijk misschien ook wel in het hoofd van iemand anders. Zo zijn we elkaar van dienst. Op pagina 35 vindt u weer een aflevering van de rubriek. Wat wilt u vragen of voorleggen aan ZGG? Stuur een mail naar info@zgg.nl en we bespreken de kwestie in een volgende *Paulus*.

Postzegels ontvangen uit:

Capelle a/d IJssel-Middelwatering
Gouda
Krimpen a/d IJssel
Oosterland
Rotterdam-Zuidwijk
Wageningen

Frituurvet
november-december 2025
5.782 kg, € 3.405,-

In memoriam ds. L. Blok

Op 14 januari 2026 is ds. L. Blok overleden op 83-jarige leeftijd. Van 1981-2019 maakte hij deel uit van het zendingsdeputaatschap, waarvan hij lange tijd tweede voorzitter was. Groot was zijn betrokkenheid op andere volken, die geen kennis hebben van Christus als Zaligmaker voor zondaren. De ontmoetingen en gesprekken die hij tijdens visitatiereizen had, kregen een plaats in zijn gedachten en preken. Door de coronapandemie vond zijn laatste reis voor het deputaatschap pas in 2022 plaats. Ds. Blok wist dat het synodebezoek aan de GJRP in Hubliki op Papoea (zie foto) zijn laatste activiteit in zendingsverband was. Het is een wonder als we bedenken dat hij nu, samen met Papoea’s die hij toen ontmoette, de lof van het Lam mag zingen.

Word vrijwilliger op de zendingsdag!

Wat zijn het er elk jaar veel: vrijwilligers die helpen de zendingsdag mogelijk te maken. We hopen dat ze zich ook weer melden voor de 69e zendingsdag op 20 juni 2026.

We zoeken:

- ♦ Helpers bij de opbouw van de zaal in de Evenementenhal (vrijdag 19 juni 2026)
- ♦ Informatievrijwilligers tijdens de zendingsdag (zaterdag 20 juni 2026)
- ♦ Oppassers in de babycrèche en kindercrèche (zaterdag 20 juni 2026, hele of halve dag)

Alle vrijwilligers kunnen zich aanmelden via www.zendingsdag.nl. Ook standhouders kunnen hier een kijkje nemen om zich aan te melden voor een stand op de verkoopmarkt.

Verlof

ALBANIË augustus-september Willemien van Schothorst	GUINEE juli-september Familie Jos Kardol
	juni-juli Familie Peter de Niet

Agenda

28 maart

| **Zangavond in Rhenen**
Samen zingen met Psalmzangvereniging
Harpe Davids uit Barneveld

11 april

| **Fiets- en wandeltocht in Tienhoven**
Ontdek de Bethunepolder te voet of te fiets;
de catering is voor u geregeld.

18 april

| **Psalmzangavond in Veenendaal**
Spreker: ds. K. Boeder, organist: Bart Kruithof.
Welkom!

Zendingsdiensten	
15 april 19.30 uur Opheusden Ds. P.D. den Haan	6 mei 19.30 uur Scherpenisse Ds. S. Maljaars

Kijk voor actuele informatie over bovenstaande en andere activiteiten en bijeenkomsten op www.zgg.nl/activiteiten.

Jong en onbevangen

Kinderen en jongeren horen er helemaal bij in de christelijke gemeente

Kinder- en jeugdwerk kent allerlei vormen. Er zijn spontane momenten, waarbij gewone contacten samengaan met een open Bijbel. 'Onze buurkinderen eten weleens met ons mee', vertelt Jos Kardol uit Guinee. 'Ze horen ons dan bidden en zingen en we delen de verhalen uit de Bijbel met hen.'

Verbinden en vormen

Daarnaast organiseren zendingswerkers activiteiten voor kinderen en jongeren.

Kinder- en jeugdwerk is erop gericht jonge harten te raken met Gods Woord.

Jong geleerd, oud gedaan. Dat is niet alleen een volkswijsheid, maar geeft ook hoop voor kinder- en jeugdwerk. De Guineese Jacob hoorde als kind bijbelverhalen op een zondagsschool. Nu vertelt hij zelf die verhalen aan kinderen. Want ook zij hebben de Heere nodig.

Dat varieert van zondagsschool, kinderen/of jongerenclub, bezoeken aan een weeshuis tot gastlessen op een middelbare school.

De kinderclub in Cambodja is in ontwikkeling. Het zendingswerk daar bevindt zich ook nog in de pioniersfase. 'We zijn de mensen in het dorp en hun dialect beter aan het leren kennen', vertelt Wyneke van Horssen. 'We gaan naar de markt, eten in plaatselijke restaurantjes en proberen op die manier relaties met zowel kinderen en jongeren als ouderen te ontwikkelen. Dat is belangrijk, want bij sommige ouders roept de kinderclub weerstand op.' Annemieke Vader is betrokken bij kinderwerk in Guinee. 'We zoeken nu verbinding tussen de zondagsschool en het weeshuis. Met Kerst gingen de weeshuiskinderen mee naar de kerk voor het kinderkerstfeest. Toen hebben beide groepen samen liederen gezongen. Zo prachtig!' In Albanië merken Carolien Geluk en Gerdine Zoeteman dat jeugdwerk kinderen en jongeren vormt. Carolien: 'Er zijn jongeren die het gebedsuur in de kerk laten voor- gaan op een leuk uitje met hun medestu-

denten. Daar ligt een vastberaden keuze onder.' Gerdine is erbij als een jongen of een meisje voor het eerst hardop bidt. 'Ze worden soms geholpen door een kind dat al langer op de club zit. Iemand fluistert een paar woordjes voor en de ander bidt het na. Dat raakt me diep.'

Bijbelse grond

'Ook kinderen en jongeren horen bij de gemeente', zeggen Maurice Heijboer en Aline van de Maat uit Ecuador. 'Hoe mooi is het als kinderen thuis vertellen wat ze op zondagsschool gehoord hebben en dan merken dat hun ouders dit ook geloven.'

'Iemand fluistert een paar woordjes voor en de ander bidt het na. Dat raakt me diep.'

Carolien ziet die lijn in het Oude Testament: 'Je leest dat generatie op generatie de werken van de Heere zal roemen (Psalm 145:4). Gelovige vaders krijgen de opdracht om Gods daden te vertellen aan hun kinderen. Maar wat nu als ouders de Heere niet kennen en niet van Zijn verlossing getuigen? Het is een zegen om dan via jeugdwerk deze rol waar te nemen, totdat als de Heere het geeft ouders zelf hun verantwoordelijkheid nemen.' Het Evangelie is voor kinderen net zo belangrijk als voor volwassenen. Annemieke: 'Daardoor kunnen jonge kinderen de Heere leren kennen en Hem gaan liefhebben. Zij hebben de Heere Jezus óók dagelijks als

Zaligmaker van hun zonden nodig, zoals de Bijbel ons leert.'

Gerdine denkt aan Timotheüs: 'Paulus heeft hem meegenomen op zendingsreis. Misschien was dat wel een stukje jongerenwerk voor hem, want Timotheüs moet nog jong geweest zijn (1 Tim. 4:12). Wat zal hij veel geleerd hebben van zijn geestelijke vader.'

Al de zendingswerkers denken bij het kinder- en jeugdwerk aan Jezus' woorden: 'Laat de kinderkens tot Mij komen en verhindert hen niet, want derzulken is het Koninkrijk Gods' (Luk. 18:16). Deze tekst laat zien dat Christus' werk op aarde kinderen en jongeren insluit.

Bewogen hart

Kinderen en jongeren hebben het hart van de zendingswerkers. Maurice en Aline: 'In Ecuador zijn de zondagsschool en de jeugdclub een veilige plek voor de kinderen en jongeren. Hier krijgen ze aandacht en liefde, hier is het gezellig.' 'De gastlessen op een middelbare school zijn heel waardevol', zegt Annemieke. 'Het Woord van God bevraagt jongeren op de keuzes die zij maken. En soms komt het zaad pas op bij het ouder worden. In onze gemeente La Grâce vertelt Jacob de bijbelverhalen op de zondagsschool. Als kind bezocht hij zelf een zondagsschool.' 'Kinderen zijn zo onbevangen', glimlacht Gerdine, 'en ze kunnen dingen zo kernachtig zeggen. Een meisje van 10 jaar vroeg: 'Hoe kan het dat de Heere Jezus aan het kruis van God verlaten werd? Hij was toch Zelf God?' Hoe pijnlijk is het dat ik zulke kinderen later soms ook zie afhaken, omdat wereldse dingen voorrang krijgen.' Ook ouders kunnen zich terughoudend opstellen. Wyneke: 'Bij de kerstviering zei een van de kinderen: 'Mijn moeder komt

niet. Ik mag wel naar de kinderclub, maar ik mag niet van geloof veranderen.' 'Het is de Heere Zelf Die moet doorwerken in kinderen en jongeren', zegt Carolien. 'Maar als Hij vormt, zie je veranderingen die gegrond zijn. Dat geeft veel hoop voor de toekomst van de kerk.' +

Steun het werk met kinderen en jongeren

De ZGG Voorjaarsactie is gericht op het werk voor kinderen en jongeren op zendingsvelden. Waarom willen we hen bereiken? En hoe gaat dat dan in de praktijk?

Deze vragen komen aan de orde in de nieuwe podcastserie over kinder- en jeugdwerk, die vanaf 25 maart gepubliceerd wordt. We spreken daarin met P. Eikelboom, Gerdine Zoeteman (Albanië), Wiegert Heres (Cambodja), hermana Mercedes en Aline van de Maat (Ecuador) en Jos Kardol (Guinee).

Hebben kinderen en jongeren ook uw hart? Steun het werk en maak uw gift over

onder vermelding van 'Voorjaarsactie 2026'. U kunt ook de QR-code scannen en een bijdrage via Tikkie geven.

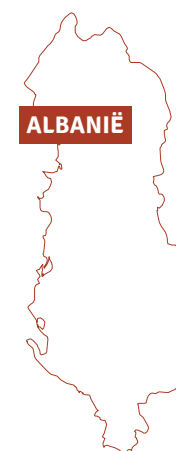

Paulus Podcast
Luister vanaf 25 maart!

‘Verder leiden en weiden in Gods Woord’

Klement Rizallaraj bereidt zich voor
op predikantschap in Delvinë

Gods Woord brengt mensen in Albanië bij elkaar. Zij zien uit naar opbouw van hun gemeenten. Daar wil de Heere mensen voor gebruiken. Klement Rizallaraj is evangelist in Delvinë en in opleiding tot predikant. Samen met Henk Visser, evangelist in Tepelenë, kijkt hij terug en vooruit.

Sterren, onnoemelijk veel sterren. Dat zag Klement Rizallaraj als hij buiten was. Het maakte indruk. ‘Ik dacht: er moet toch iemand zijn die dit gemaakt heeft?’ Klement is 48 jaar oud, getrouwd met Monda. Samen hebben ze een zoontje van 10 jaar. Op dit moment is hij evangelist in Delvinë, een zendingsgemeente in het zuiden van Albanië. Voor dit interview wordt de toekomstige predikant vertaald door Henk Visser, evangelist in Tepelenë. Ze spreken over hoe de Heere werkt, in het leven van Klement en door het zendingswerk in Albanië.

Morgenster

Klement was de eerste in zijn gezin die tot bekering kwam, zijn ouders en twee broers volgden later. Hij groeide op in een klein dorpje, in een warm gezin, tijdens het communisme. ‘Het was een leeg leven, dat bestond uit routines, die

je steeds maar weer uitvoerde. Ik voelde een leegte in mij. Ik wist niets over zonde en helemaal niet over de mogelijkheid om verlost te worden van die zonden.’ Toen Klement 18 jaar werd, ging hij het leger in. Hier ontmoette hij een jongen die gelovig was. Op een keer stonden ze samen naar de sterren te kijken. De jongen wees Klement op de morgenster en legde uit dat dat het symbool was van de Heere Jezus. ‘Ik dacht: dát is waar ik op zit te wachten, maar wat moet ik doen om Hem te leren kennen?’ vertelt Klement. De jongen nodigde hem uit om mee te gaan naar een kerk in de buurt. Een jaar later gaf hij Klement een Bijbel. ‘Die ben ik gaan lezen, gretig en met veel vreugde. Toen ik naar de kerk ging, dacht ik: dit is wat ik mis, dit heb ik nodig!’

Warm welkom

Na zijn tijd in het leger trok Klement naar Delvinë. Hij ging op zoek naar een kerk. Zo ontmoette hij Jasper Otte, zendingswerker bij ZGG. Samen met anderen evangeliseerden ze in de dorpen rondom Delvinë.

Het moment waarop de Heilige Geest in hem werkte, zal Klement nooit vergeten. Hij las 1 Korinthe 6 vers 19 en 20. Verwonderd vertelt hij erover: ‘De Heilige Geest werkte met kracht. Hij heeft me wedergeboren en bevrijd van heel veel dingen. Ik voelde een volledige verlossing door de Heere Jezus, vrede en een vreugde, die ik nog nooit in mijn leven had meegemaakt. Mijn leven veranderde, de dingen van de wereld liet ik stukje bij beetje achter me. Ik had tot dan toe niet begrepen dat mijn leven niet voor de wereld, maar voor Christus was.’ Klement woonde vervolgens zeventien jaar in Griekenland. Daar kon hij terecht

bij een bouwbedrijf en deed hij allerlei soorten werk. Ondertussen evangeliseerde hij en volgde een theologische opleiding. Nadat hij die afrondde, trouwde hij met Monda. Samen keerden zij terug naar Delvinë. Hier ontmoette hij opnieuw zendingswerkers van ZGG. ‘Ik ervoer warmte van hen, alsof er een arm om me heen werd gelegd. Zowel mijn vrouw als ik voelden een warm welkom om te blijven werken in Delvinë.’

‘Mijn bede was: hoe kan ik deze gemeente verder leiden en weiden in het Woord van God!’

Vrees voor God

In Delvinë ontmoette Klement onder andere Henk Visser, die werkzaam is voor ZGG in de zendingsgemeente in Tepelenë. ‘Henk is degene geweest die me stimuleerde om de roeping die ik heb te volgen. Ik was nogal bezorgd, omdat Nederlanders, de mensen van de zending, zulke punctuele mensen zijn. Ze weten zoveel van Gods Woord.’ Het is belangrijk om een roeping te hebben voor het werk van evangelist. Klement beaamt dat: ‘Ik ken in mijn leven de vrees voor God. Het is zo’n grote verantwoordelijkheid richting de mensen om een gemeente te leiden, maar ook richting God om deze verantwoordelijk-

Hartelijke herkenning

In Albanië is een samenwerking ontstaan tussen de zendingsgemeenten van ZGG en de presbyteriaanse gemeenten. Daar is nooit een plan voor geweest. Gerard Wassink, theologisch toeruster in Albanië vat het kort samen: ‘We hebben elkaar gekregen.’

Hoe is de samenwerking tot stand gekomen?

‘In 2009 zochten wij als gezin een geschikte gemeente in Tirana om als gastlid bij aan te sluiten. Onverwacht ontmoette ik ds. Benilton dos Santos, de Braziliaanse zendingspredikant van een jonge presbyteriaanse gemeente in Tirana. We waren er hartelijk welkom en kregen al snel het vertrouwen om een bijdrage te leveren. Zo kwamen we ook in contact met de andere presbyteriaanse predikant, ds. Albert Kona. Hij is Amerikaans-Albanees en leidt een gemeente in Durrës. We bezochten elkaars gemeenten en in de jaren daarna ontstond uitwisseling tussen de zendingswerkers en kerkleiders. In 2022 kwam de vraag op: Wat willen we verder? Vraagt de Heere van ons te zoeken naar eenwording van deze kleine gemeenten? De drie zendingsorganisaties gaven toestemming en zo ontstond een proces van reflectie op de vorming van een gereformeerd Albanees kerkverband met Amerikaanse, Braziliaanse en Nederlandse wortels. Die reflectie hebben we eerst gericht op geestelijk-theologische kwesties. Die zijn soms spannend. Maar veel vaker is er sprake van hartelijke herkenning en overeenstemming in het gereformeerde belijden. We blijven elkaar zoeken op deze weg, en spreken intussen ook over kerkorde en juridisch-financiële zaken. Dat vraagt vertrouwen, inspanning en tijd. Alles bij elkaar is de samenwerking een geschenk, kwetsbaar, maar mooi. Tot eer van God.’

Klement Rizallaraj

Evangelist Rizallaraj is vaak op de straten van Delvinë te vinden.

‘Eerst heb ik geprobeerd deze roeping te ontwijken.’

bevindt zich zowel binnen als buiten het kerkgebouw. ‘Als ik ’s ochtends de deur van de kerk opendoe, komen er zowel gelovigen als ongelovigen naar binnen lopen voor advies. Zo heb ik met beiden te maken. Maar evangelisatiewerk buiten de kerk vind ik belangrijker.’

Roeping en voorbereiding

Op dit moment volgt Klement naast zijn werk als evangelist de opleiding tot predikant. ‘Mijn bedde was: hoe kan ik deze gemeente verder leiden en weiden in Gods Woord? Ik weet dat deze weg veel offers vraagt. Maar als de Heere roept, wil ik deze weg gaan.’ Al eerder werd Klement gewezen op zijn herderlijke gaven. Zelf was hij toen nog vooral gericht op evangelisatie. De Heere heeft het echter steeds duidelijker gemaakt. ‘Het is een groot voorrecht om te verkondigen dat Christus gekomen is om zondaren zalig te maken. Dat heeft me

deze kant opgedreven. Ik heb daar steeds de steun van de ZGG in ervaren. Eerst heb ik geprobeerd deze roeping te ontwijken. Hoe meer ik het ontweek, hoe meer het op mijn hart gebonden werd.’ In juni 2026 hoopt Klement de Bijbelschool in Durrës af te ronden. Eén dag in de week gaat hij naar school. Twee dagen besteedt hij aan thuisstudie. De theologische studie in Griekenland die hij volgde, verschilt van zijn huidige opleiding in de nadruk die gelegd wordt op de herderlijke kant. Het programma vraagt veel van Klement, maar hij doet het graag. ‘Het is geen dwang geweest, ik doe het met voldoening. Mijn uitgangspunt is dat een dienaar heel zijn leven moet blijven leren.’ Op de Bijbelschool ontmoet Klement andere Albanese predikanten en studenten. ‘We leren veel van elkaar. In de leer zijn we het niet altijd met elkaar eens, maar we kunnen wederzijds van elkaar leren. Het is heel belangrijk om deze contacten te hebben.’

Klements studie beperkt zich niet tot theoretische vakken. Evangelist Henk Visser begeleidt hem bij de praktijk van het leiden van een gemeente. Henk: ‘Ik zit wekelijks in Delvinë. Samen met Klement bespreek ik alles wat er te bespreken is, zowel persoonlijk als ambtelijk en kerkelijk. We hebben veel en broederlijk contact.’

Groei

In de toekomst zal de rol van Klement veranderen van evangelist naar predikant. Klement ziet zichzelf als evangelist én herder. Toch zijn dit twee verschillende rollen. Een evangelist heeft primair een taak buiten de kerk. De rol van predikant is gericht op het werk binnen de kerk. Klement: ‘Een dominee mag de mensen onderwijzen. Er moet groei zijn, van de zuigelingenmelk moeten de mensen opwassen naar vastere spijze. Dan kunnen de mensen zelf naar buiten

gaan om te evangeliseren. Iedereen met zijn eigen gaven.’ Voor de voorbereiding van een preek heeft Klement ruim twintig uur nodig. ‘Eerst moet het door me heen gaan, ik moet het zelf smaken, daarna kan ik het doorgeven aan anderen. Tijdens het bestuderen van de Bijbel vliegt de tijd voorbij. Het Woord daagt me uit, steeds zie ik weer nieuwe dingen.’ Klement ziet de kerk in Albanië groeien. ‘De Heere is aan het werk. Het is mijn gebed geweest, toen ik uit Griekenland terugkwam: Geef toegewijde kerkleiders. Hoe meer dominees geworteld zijn in Gods Woord, hoe meer de kerk zal bloeien. Het gaat er niet om wat wij vinden, maar wat het Woord vindt. Het hele doel is dat we Christus smaken, dat we de zaligheid smaken.’ Meerdere keren geeft Klement aan hoe belangrijk ook groei in een gemeente is,

niet alleen in aantal, maar ook in de opwas van de kennis en de genade van Jezus Christus. Dat is doorlopend zijn gebed.

Zelfstandig

In Delvinë gaat veel veranderen. De kerk groeit naar zelfstandigheid toe. In 2026 zal – als de Heere het geeft – de gemeente geïnstitueerd worden, zodat Klement er als dominee bevestigd kan worden. Dat brengt nieuwe vragen met zich mee. Henk Visser is hier nauw bij betrokken. Voor hem is zelfstandigheid iets anders dan onafhankelijkheid: ‘Er zullen een dominee en een kerkenraad komen. In Albanië worden dominees

vaak als zelfstandig gezien. Alle betrokkenen zullen moeten leren wat de taak van de kerkenraad is. Een dominee moet hier rekening mee houden, hij kan niet zomaar zijn eigen gang gaan.’ Henk verlangt ernaar dat de gemeente in Delvinë onderdeel van een gezonde, gereformeerde kerk wordt, die op eigen benen kan staan. ♦

ZGG in Albanië

ZGG is op dit moment actief in de plaatsen Delvinë, Tepelenë, Durrës, Tirana en Paskuqan. Nederlandse zendingswerkers werken samen met de Albanese evangelist Klement Rizallaraj; hij is in opleiding tot predikant. Shamet Mehmeti werkt als rondtrekkend evangelist in de dorpen rond Delvinë. Daarnaast is Feliks Muhameti in opleiding tot evangelist. Samen zoeken ze de Albanese bevolking te bereiken met het Evangelie. Dit doen zij onder ouderen, jongeren en kinderen door middel van diverse activiteiten en kerkdiensten.

Gezamenlijk trekken Henk Visser (l.), Shamet Mehmeti (m.) en Klement Rizallaraj (r.) op om Albanezen met het Evangelie te bereiken.

Met blijdschap laten gaan

Rien en Annelies Geluk zijn dankbaar voor twee dochters in dienst van de zending

Twee dochters van Rien en Annelies Geluk wonen en werken voor ZGG in Albanië. In oktober 2018 werd Carolien benoemd, zes maanden later Arianne en haar man Pieter van Ojen. Annelies herinnert zich uit die tijd een trouwdienst die ze bijwoonde. ‘Tijdens het gebed viel er licht op de zinnen over het ontvangen en opvoeden van kinderen tot eer Uws heiligen Naams, tot stichting Uwer gemeente, en tot verbreiding van Uw Heilig Evangelie. Dus kinderen grootbrengen tot uitbreiding van Gods Koninkrijk. Ik dacht: Hè? Hier is dus al voor gebeden toen we trouwden!’

Voorbereiding

Het kostersechtpaar uit Zeist kan zich niet alles meer herinneren van acht jaar geleden. ‘Ze hebben ons wel meegenomen in hun proces, toch?’ vraagt Rien. ‘Jazeker’, zegt Annelies. ‘Ik weet nog dat we met Carolien belden. Ze was nog niet terug van een jaar onderwijsondersteuning in Ecuador of ze begon over Albanië. We dachten: Kind, kom nu eerst maar even bij in Nederland. Maar zij werd al

Vreugde en gemis gaan hand in hand bij Rien en Annelies Geluk sinds twee van hun kinderen werden uitgezonden voor het zendingswerk in Albanië. Ze hadden het niet graag willen missen: ‘De Evangelieverkondiging heeft ons hart.’

voorbereid op wat komen zou.’ Kort nadat Carolien bij ZGG de opleiding was gestart, kwam er een vacature voor evangelist in Albanië. ‘Ik zag de vacaturetekst’, vertelt Annelies, ‘en toen was het of de Heere tegen me zei: ‘Dat is voor Pieter en Arianne.’ Het ging zó naar binnen! Ik moest eerst erg huilen; nóg een kind weg. Toen liep ik naar Rien, die in de kerk bezig was. ‘Pieter en Arianne zijn de volgende die gaan.’ ‘Hoe kom je daar nu bij?’ vroeg Rien. Ik vertelde hem dat de Heere het had gezegd. Samen zijn we daarna rustig voorbereid op het bericht enkele weken later: Pieter en Arianne waren benoemd bij ZGG.’

Verwondering

De uitzenddiensten van hun kinderen waren een hoogtepunt. ‘Je ontvangt bemoedigende woorden waarop je later mag terugzien’, zegt Rien. ‘Het Woord Gods is niet gebonden, was de preektekst bij Carolien. En bij Pieter en Arianne: *Ik heb nog andere schapen die van deze stal niet zijn*. De Heere hééft ze al!’ ‘We hebben de kinderen met blijdschap

laten gaan’, vult Annelies aan. ‘Dat de Heere er zelfs twee voor Zijn Koninkrijk heeft geroepen, geeft vreugde en verwondering.’ Die verwondering blijft. Rien en Annelies ervaren regelmatig dat God gebeden verhoort. Rien: ‘De school van de kleinkinderen ging verhuizen en het was spannend of Benjamin en Matthias er wel konden blijven. Wij, en ook anderen, hebben gebeden om mogelijkheden, en dat gebed is verhoord. Een tijdje terug is Carolien begonnen op de nieuwe post in Paskuqan. Ze vroeg gebed, omdat ze er zo naar uitzag om mensen te ontmoeten. Een paar dagen later had ze onverwacht contact met een vrouw die ook nog eens christen bleek te zijn. Onze kinderen hebben in Albanië een Vader Die voor ze zorgt, ook al kan ik hen als vader vaak niet bijstaan.’

Verandering

Het hele gezin Geluk kreeg te maken met twee zussen in Albanië. ‘Ook broers en zussen maken een heel proces mee’, zegt Annelies. ‘In de uitzenddienst mag daar best aandacht voor zijn. Twee zussen worden echt gemist bij familiemomenten.’ Rien: ‘Natuurlijk kun je er af en toe heen en kun je bellen, maar de realiteit is dat het contact anders wordt. Verstandelijk zijn ze allemaal blij dat Carolien en Arianne in Gods Koninkrijk mogen werken, maar emotioneel is er een gemis. Dat is een stukje afstaan.’ Rien en Annelies merken hoe het contact met hun dochters inhoudelijk is veranderd. ‘In de fase van taal- en cultuurstudie kreeg je een filmpje van de zee of bergen in Albanië’, zegt Rien met een glimlachje. ‘Nu kijken we mee achter de deur van het echte werk: de strijd op de frontlinie van het Koninkrijk van God. Satan wil niet dat zijn grondgebied ingenomen wordt.’

Rien en Annelies Geluk tijdens hun bezoek aan de (klein)kinderen in Albanië in 2022.

‘Onze kinderen hebben in Albanië een Vader Die voor Ze zorgt, ook al kan ik hen als vader vaak niet bijstaan.’

Voor de ouders Geluk is het waardevol dat hun kinderen elke zondag worden opgedragen in de voorbede van de gemeente. ‘Het is de belangrijkste manier van meeleven’, zegt Annelies, ‘en we hopen dat gemeenteleden ook persoonlijk blijven meestrijden en meeleven in de gebeden.’

Verrijking

De uitzending van hun kinderen heeft het leven van de ouders Geluk verrijkt. Rien: ‘Ik kan ontzettend genieten van

contact met mensen in Albanië zelf, van de ervaring van Gods wereldwijde kerk. De beste preek over Filippus en de kamerling hoorde ik in Tepelenë van een Albanese evangelist. En als je staat te zingen met mensen van allerlei nationaliteiten, krijg je een indruk van hoe het hiernamaals zal zijn. Geen verschil meer, alleen maar de lof van het Lam. Tegelijk merk je ook hoe het vechten is om mensen bij de gemeente te houden, hoeveel moeite en verdriet het kost als Gods Koninkrijk groeit.’ Rien en Annelies zouden veel gemist hebben als hun kinderen niet voor de zending waren uitgegaan. ‘De Heere geeft zo’n vreugde en blijdschap in het hart als je kinderen in Zijn Koninkrijk mogen werken’, zegt Rien. ‘De Evangelieverkondiging heeft ons hart. Daar wil je de Heere niet in blokkeren, en je kunt het ook niet. Wij hopen dat Zijn Koninkrijk verder wordt gebouwd en dat het zo snel mogelijk komt.’ ♦

JAPAN

Een taal met karakter

Een bijzondere taal met een lange historie. Dat is het Japans. Voor een Europeaan is het een taal met uitdagingen, zowel in schrijven als in spreken.

Oude taal

Het Japans is een relatief oude taal. In de 8e eeuw na Christus werd het Japanse schrift voor het eerst gebruikt. In de 16e eeuw ontstond het moderne Japans. Vanaf 1543 werd Japan bezocht door Europeanen voor handel. De Portugezen kwamen specifiek voor zendingsdoeleinden. De eerste zaadjes van het Evangelie zijn toen al geplant. Begin 17e eeuw werd Japan hermetisch afgesloten voor Europeanen. Nederlanders kregen wel toegang op voorwaarde dat er geen zending mocht worden bedreven. Hierdoor zijn oorspronkelijk Nederlandse woorden als leenwoord bekend in het Japanse alfabet, zoals glas, koffie, kop en lamp.

Schrijven en spreken

Het Japans wordt geschreven in karakters. Het kent drie alfabetten: kanji, hiragana en katagana. Het Kanji bestaat uit ongeveer 2.000 karakters van Chinese origine. Deze karakters zijn door de Japanse overheid officieel als Japans bestempeld. Samen met het hiragana (origineel Japans schrift) vormt het kanji één geheel waarmee zinnen en woorden

Het Kanji is een alfabet van karakters.

kunnen worden gevormd. Het katagana wordt gebruikt voor het schrijven van leenwoorden, bijvoorbeeld een buitenlandse naam. Japanners gaan beleefd met elkaar om. Dit komt niet alleen non-verbaal (buigen), maar ook verbaal tot uiting. Iemand voor wie je respect toont vanwege leeftijd of positie spreek je anders aan dan bijvoorbeeld je leeftijdsgenoot. Elkaar met 'je' aanspreken, wat in Nederland heel gebruikelijk is, zul je daarom in Japan niet zo snel tegenkomen.

Taalstudie

Inmiddels zijn de eerste zendingswerkers van ZGG in Japan bezig met de taalstudie Japans. Jan-Kees en Lana Kooijman proberen zich langzaam maar zeker de Japanse taal eigen te maken. Hun verlangen is om Japanners bekend te maken met Gods Woord in hun eigen taal. In Romeinen 10 vers 17 staat: 'Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods.' Ook Japanners zullen worden toegebracht tot de Kerk van Christus. ♦

De Kinderkrant over:

Albanië

Deze Kinderkrant gaat over Albanië. Albanië ligt vlak bij Griekenland. Er wonen ook zendingswerkers. Zij vertellen uit de Bijbel, maar helpen ook bij gitaarles of Engelse les. Leandra vertelt er iets over op de volgende bladzijde.

Alvast een vraag voor je eigen kletsput: Wat lijkt je leuk aan wonen in Albanië?

Engelse les in de kerkzaal

Geschreven door **Ilse de Pater**

‘Mirë se erdhe’, welkom!

Als je bij de familie Aga in Damian binnenkomt, voel je je meteen welkom. In het huis wonen vader, moeder, vier dochters en oma. Dochter Leandra vertelt: ‘Mama is de jongste dochter van oma. Daarom zorgt zij voor haar moeder. We houden heel veel van oma. Ze is al 75 jaar. Toch helpt ze nog veel. Ze zorgt voor de dieren, werkt in de groentetuin en helpt met koken. Mama is ook druk, want onze zus Andina kan één kant van haar lichaam niet goed gebruiken. We hebben veel land met groenten en fruit. Er zijn ook veel dieren, zoals koeien, schapen, geiten, kippen, eenden en kalkoenen. We maken zelf boter en kaas en bakken ons eigen brood. Daarom hoeven we bijna nooit naar de winkel.

Elke dag brengt mama ons naar school in Vaqarr. We gaan in

Vaqarr ook samen naar de kerkzaal. Mijn zusje Bora en ik krijgen er Engelse les. Onze oudste zus Albina leert gitaar spelen. De gitaar logeert nu bij ons thuis. Dat vinden we heel fijn, want daarmee zingen we samen liederen uit de kerk. Vorig jaar met Kerst deden we een presentatie. Er kwamen veel mensen kijken. We hoorden het verhaal over de geboorte van de Heere Jezus. Dat was nieuw voor ons, want wij zijn moslims. Toch mogen we van papa doordeweeks naar de kerkzaal.’ ‘Mirupafshim’, tot ziens!

Naar school

Geschreven door **meester Marien Meijers**

Hoe groot is jouw klas in Nederland? Misschien twintig of dertig kinderen? Mijn klas in Albanië is veel kleiner. Er zitten maar vier kinderen in. En deze kinderen zitten in vier verschillende groepen (groep 3, 6, 7 en klas 1). Bijzonder hè? Op onze school in Albanië doen we veel dingen die jij in Nederland ook doet. Denk aan taal, rekenen, spelling en alle andere vakken. Maar er is ook veel tijd voor andere dingen. Iedere morgen beginnen we met een spelletje of een vraag uit de kletsput. Ook werken we drie keer per week aan een thema. Eerst hebben we gewerkt over wonen. Toen hebben de kinderen twee schitterende

dorpen in elkaar gezet. Nu zijn we aan het werken over het thema water. We hebben een waterzuivering gemaakt van een leeg flesje met watten, zand en grind. Dat was heel leuk om te doen. In de klas is het erg gezellig en hebben we veel plezier. Toch is het soms ook lastig voor de kinderen om zo ver bij hun familie en vriendjes vandaan te wonen. Je vriendjes of vriendinnetjes uit Nederland kunnen natuurlijk niet komen spelen op woensdagmiddag! Zo, nu weet je een beetje hoe het is om in Albanië les te krijgen!

Geef de schapen een vacht

Onderweg in Albanië kun je een schaapherder met zijn kudde tegenkomen. Geef jij de schapen een mooie vacht?

Een puppy

Geschreven door **familie Hout**

Hallo allemaal. Wij zijn Martha, Esther, Levi, Jachin en Joël. Wij wonen in Albanië. Het leven in Albanië is best leuk, maar soms ook moeilijk. Als we vanaf ons vorige huis naar school gingen, groetten de mensen ons meestal niet. Dat vonden we lastig. We hebben hier ook geen vriendjes en vriendinnetjes. Toen kwamen we op een idee: we wilden graag een hondje! We hebben lang moeten wachten, maar toen ontmoette papa een dierenarts die een nest puppy's had. De puppy moest eerst nog een paar weken bij zijn moeder blijven.

Een paar weken geleden kwamen we uit school en was hij er, we waren allemaal super blij! We hebben hem Rocky genoemd; je ziet hem op de foto samen met Jachin. Rocky is heel ondeugend. Ons speelgoed en onze knuffels zijn niet veilig voor hem. Als we Rocky gaan uitlaten, maken de mensen nu een praatje met ons. Vaak willen kinderen uit onze buurt Rocky aaien. Zo maken we meer contact met de mensen om ons heen. Waar een puppy al niet goed voor is!

UIT DE BIJBEL

Ikke zelf doen

Misschien heb je een broertje of zusje. Je ziet dat hem of haar iets niet lukt. Dus wil je helpen. Maar dan klinkt het: ‘Nee! Ikke zelf doen!’ Niemand, jong of oud, wil afhankelijk zijn van anderen. Daarover gaat de brief aan de Galaten.

Galatië was een gebied in wat nu Turkije is. Het werd door de Romeinse legers veroverd en keizer Augustus maakte er een Romeinse provincie van. Tijdens Paulus’ eerste zendingsreis (Handelingen 14) sticht hij gemeenten in het zuiden van Galatië. Tijdens zijn volgende zendingsreizen bezoekt hij het noorden van de provincie. Paulus, door God geroepen tot apostel (Galaten 1), heeft het Evangelie van Jezus Christus gepreikt in Galatië. De Heilige Geest heeft dat gezegd. Er zijn mensen tot het geloof in de Heere Jezus gekomen.

Maar in Paulus’ brief aan de Galaten gaat het over een crisis in de kerken in Galatië. Nadat Paulus de provincie heeft verlaten, komen er Joden, die christenen *lijken* te zijn. Ze zeggen dat Paulus’ leer niet goed is. Zij beweren dat de christenen in Galatië zich aan allerlei regels uit de Joodse wetten moeten houden. Anders is het onmogelijk om zalig te worden. Eigenlijk zeggen zij dat het lijden en sterven van de Heere Jezus niet voldoende is. Een gelovige moet er zelf iets aan toedoen om behouden te worden.

Paulus maakt in hoofdstuk 3 duidelijk wat hij daarvan vindt. ‘O gij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd, dat gij de waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn?’ Galaten 3 vers 11 is een samenvatting van Paulus’ leer: ‘en dat niemand door de wet gerechtvaardigd wordt voor God, is openbaar; want de rechtvaardige zal uit het geloof leven’. Dus: wij kunnen en hoeven niets aan Christus’ offer toe te doen om vergeving van onze zonden te ontvangen. Daarvoor heeft de Heere Jezus geleden en is Hij gestorven aan het kruis. Bid jij om verlossing door de Heere Jezus?

Geschreven door **Dick Korpel**

Vragen voor jou

1. Waarom is de leer van de Joden in Galatië een voorbeeld van ‘ikke zelf doen’?
2. Waarvoor is volgens Paulus de wet wel nodig?

Maak je eigen kletspot

Aan de slag:

1. Zorg voor een leeg en schoon blik.
2. Meet een leeg papier af dat om het blik past.
3. Schrijf hier met vrolijke letters op: Mijn kletspot.
4. Teken en kleur het papier verder vol naar jouw smaak.
5. Plak het papier vast om het blik.
6. Maak kleine kaartjes van (gekleurd) papier.
7. Bedenk alleen of samen leuke vragen. Bijvoorbeeld over deze Kinderkrant. Of over zending. Of over school, hobby’s, boeken en spelletjes.
8. Schrijf één vraag op één kaartje.
9. Vouw de kaartjes dubbel en doe ze in je kletspot.
10. Veel kletsplezier!

Nieuw werk in Taraba

NIGERIA

Beste lezers, ik breng u de hartelijke groeten over van de Nigeria Reformed Church (NRC). Ook wens ik u een goed 2026 toe. In twee artikelen wil ik met u delen hoe de NRC zich uitbreidt van het Izi-gebied in het zuidoosten van Nigeria naar de staat Taraba richting het noordoosten.

Uitnodiging met gevolgen

In 2024 vierde onze kerk dat 50 jaar geleden het Evangelie voor het eerst in Izi werd gebracht. Voor deze bijeenkomst hadden we veel mensen uitgenodigd. Ik heb de uitnodiging voor ons jubileum ook online gedeeld, zodat meer mensen er vanaf wisten en ze ook voor onze jubileumviering konden bidden. In Gods voorzienigheid zag rev. Ayuba uit de staat Taraba deze uitnodiging. Deze predikant was juist bezig met het onderzoeken of hij zich met zijn gemeente zou aansluiten bij een van de kerkverbanden die deel

uitmaken van de TEKAN (een samenwerkingsverband tussen kerkverbanden waar ook de NRC deel van uitmaakt, red.). Met ambtsdragers uit de NRC zijn er verschillende gesprekken gevoerd.

Bijzondere dag

In maart 2025 voerden we een warm en positief gesprek in de staat Taraba zelf. Als synodeleden van de NRC werden we hartelijk ontvangen door rev. Ayuba, zijn vrouw, moeder en andere gemeenteleden. Ook waren er predikanten namens de TEKAN. Rev. Ayuba sprak een welkomstwoord en gaf aan dat hij bereid was om met zijn kerkleden over te gaan tot de NRC. Als voorzitter van de Generale Synode van de NRC heb ik achtergrondinformatie gegeven over ons kerkverband. Ook hebben we enkele belangrijke vragen besproken. Is rev. Ayuba officieel als predikant bevestigd? Houdt de predikant met de zijnen vast aan de Drie Formulieren van Enigheid? Komt onze visie op de liturgie overeen? De antwoorden waren instemmend. Omdat sommigen er hadden gereisd om bij dit moment te zijn, hebben we dezelfde dag nog een verklaring uitgesproken waarin we de gemeente opnemen in ons kerkverband, tot Gods eer. Het was een bijeenkomst waarin we de aanwezigheid van de Heere steeds hebben ervaren.

Maar hoe nu verder? Daarover gaat het artikel in de *Paulus* van september 2026. ♦

Ds. J. (Jonathan) Nwoji is preses van de Generale Synode van de NRC

Vragen om een antwoord

Tijdens de uitzending zegt de zendingswerker ‘ja’ op de uitzendvragen

Niet alle uitzenddiensten zijn hetzelfde. Sommige werkers worden met een gezin uitgezonden, anderen alleen. Als het om een zendingspredikant gaat, wordt eerst het gebruikelijke formulier voor de bevestiging gelezen. Maar in alle gevallen beantwoorden de werkers ook de uitzendvragen van het deputaatschap voor de Zending met hun ja-woord. P. Eikelboom, directeur van ZGG, licht de uitzendvragen toe.

De uitzending begint met de volgende formule: **We gaan nu over tot de uitzending van [naam zendingswerker(s)]. U wordt nu namens de kerk, in dienst van ZGG, uitgezonden om werkzaam te zijn in het zendingswerk van onze gemeenten.**

Eikelboom: ‘Het gaat om een uitzending, net als we in Handelingen lezen bij Barnabas en Paulus. De zendingsopdracht is een opdracht voor de kerk. Het

Het is een gewichtig moment tijdens de uitzenddienst: het ja-woord van de zendingswerker(s). Maar op welke vragen geeft hij of zij eigenlijk antwoord? En welke betekenis zit er achter die vragen? Directeur P. Eikelboom legt het uit.

deputaatschap heeft kerkelijke bevoegdheid om iemand naar het zendingsveld uit te zenden. De plaatselijke gemeente blijft ambtelijk verantwoordelijk voor de uitgezonden werker.’

Vraag 1: Voelt u zich door God geroepen uit te gaan als [functie] in de dienst van onze zending voor het werk in [land]? ‘Zie je wat in deze vraag gebeurt?’ vraagt Eikelboom. ‘Door de uitzending neemt de kerk iemands persoonlijke roeping over en geeft zij mandaat. Dat is een fundament en biedt tegelijk een kader voor de taken van een werker. Wanneer de werker twijfelt aan alles, kan hij of zij terugvallen op de roeping door God én dit mandaat van de kerk. Voor zendingswerkers in gesloten gebieden kan het weleens moeilijk zijn dat de kaders rond hun werk niet eenvoudig zijn vast te leggen.’

Vraag 2: Beloofd u uw werk te zullen doen met volle toewijding en met de krachten en gaven die God u geschenken heeft en schenkt? ‘In deze vraag gaat het om toewijding’, verklaart Eikelboom. ‘Zendingswerk is geen hobby. Ga je écht je leven besteden aan deze taak en je hélemaal onderdom-

pelen in de zendingscontext? Je geeft dus je leven in z’n totaliteit, voor onbepaalde tijd. Misschien wel voor levenslang.’

Vraag 3: Beloofd u uw werk te zullen doen tot eer van Gods Naam en met het oog op de uitbreiding van Zijn Koninkrijk? ‘Hier staan de doelen van het zendingswerk centraal’, zegt Eikelboom. ‘Het gaat er niet om dat je allerlei grote daden doet tot meerdere glorie van jezelf. Het gaat om de verheerlijking van Gods Naam en de uitbreiding van Zijn Koninkrijk, totdat Zijn huis vol is.’

Vraag 4: Wilt u uw arbeid verrichten in afhankelijkheid van de leiding van de Heilige Geest en de onmisbare zegen van de Heere? Eikelboom: ‘Je mag het werk doen in afhankelijkheid van de Heilige Geest en van de zegen van de Heere. Dat is de goede manier om in Gods Koninkrijk te werken, ongeacht alle problemen en moeiten die zich kunnen voordoen op het zendingsveld. Verlies je die afhankelijkheid? Dan gaat het mis.’

Vraag 5: Beloofd u deze arbeid en uw hele leven te zullen inrichten naar de norm van het Woord van God en overeenkomstig de door onze gemeenten aanvaarde belijdenisgeschriften? ‘Schrift en belijdenis zijn als het ware een hek om de zendingswerkers en hun activiteiten heen’, verklaart Eikelboom. ‘Dit kader bewaakt de koers van het zendingswerk te midden van de veelsoortige religieuze geluiden op de wereld. Het roept de werkers ook op tot blijvende verbondenheid met ons kerkverband.’ Als een zendingswerker getrouwd is, wordt

Uitgezonden naar een gesloten gebied

Enige tijd geleden werd Loïs uitgezonden naar het Midden-Oosten. Dat bracht beperkingen met zich mee in de communicatie naar de gemeente en tijdens de uitzenddienst. Cathlien van Belzen, lid van de thuisfrontcommissie (TFC) van Loïs: ‘Wij wisten naar welk land Loïs voor taal- en cultuurstudie uitgezonden werd. Vanwege haar veiligheid noemden we alleen de regio, het Midden-Oosten, richting de gemeente. De overige informatie die gedeeld kon worden, was heel algemeen. Dat maakt het lastiger voor gemeenteleden om een beeld te krijgen van het zendingsgebied waar Loïs nu zit.’ Bij de uitzenddienst waren alleen eigen gemeenteleden en genodigden

welkom. Zij kregen daarvoor een persoonlijke uitnodiging, die verder nergens was gepubliceerd. De dienst was ook niet digitaal te volgen of na te luisteren. Cathlien heeft de dienst als een bijzonder moment ervaren: ‘Je voelt het belang van Gods opdracht om het Evangelie te verspreiden én de belangrijke taak die we als TFC en gemeente hebben. Wij mogen Loïs omringen met onze gebeden. Het geeft een sterke band dat we samen met Loïs de uitzenddienst hebben meegemaakt. De overdachte bijbelgedeelten (Joh. 15:1-7 en Ps. 63:8b) zijn een rijke boodschap, als basis voor de uitzending van Loïs. Vanuit die basis mogen we haar bemoedigen.’

Cathlien van Belzen

‘Het mandaat in combinatie met Gods zegen is alles wat je nodig hebt om zendingswerker bij ZGG te zijn.’

GUINEE

Levend water

Mohmed is een jongen van een jaar of achttien. Hij is lichamelijk wat spastisch en verstandelijk licht beperkt. De hele dag luistert hij via zijn kulumi* naar de Bijbel in het Susu. Elke morgen zit hij op m'n veranda naar mijn uitleenkulumi te luisteren, totdat de zijne ondertussen opgeladen is. Dat trekt mensen aan, die ook graag meeluisteren. Mede door Mohmed heb ik op de veranda al heel wat gesprekjes gehad over Gods Woord en veel audiobijbels verkocht. Een van de gedeelten die ik steeds voor hem op moet zoeken, is het verhaal van 'het levende water' (Joh. 4, Openb. 21). Hij luistert goed en humt wat mee met de tekst. Soms kan ik in eenvoudige woorden iets uitleggen. Over het sterven van Jezus en dat Hij is opgestaan bijvoorbeeld. 'Dus Hij leeft nog steeds?!' begreep Mohmed opeens. Hij werd helemaal enthousiast bij de gedachte.

Mohmed luistert dagelijks naar de Bijbel via zijn kulumi.

'Weet je', zei ik, 'Jezus is in de hemel. Maar Hij hoort en ziet alles en als je bidt, hoort Hij het ook.' 'Dus Hij hoort ook mij als ik bid?' Hij vroeg het wel een paar keer. 'Maar de hemel is toch heel ver?' Hoe leg je dan uit wat alomtegenwoordigheid is? 'Hij is in de hemel, ja, maar Zijn oren zijn echt heel goed. Hij hoort alles.' En dat was genoeg. 'Jezus komt ook weer een keer terug naar de aarde', zei ik. Ik zocht Openbaring 21 en 22 op. Hij glimlachte breed toen hij het hoorde. Ja, het stond er echt: Jezus komt gauw terug. Hij stopte weer met luisteren. 'Is dat ook Jezus, Die dat zegt van de Alpha en de Omega?' Ik knikte. 'Geeft Hij dan ook dat levende water, wat je niet hoeft te betalen?!' Hij wipte op en neer van enthousiasme. 'Heeft Hij dan zoveel geld, dat Hij al dat water kan kopen?' Ik legde uit dat Jezus stierf aan het kruis en dat Hij met dat offer de hele prijs heeft betaald. Het was wat veel voor hem, denk ik. Feit is wel dat Mohmed nu elke morgen als hij aankomt éérst vraagt om twee grote glazen van dat lekkere water van Maria-ma (zoals hij mij noemt). Hij drinkt het langzaam, genietend van elke slok. 'Kisi ye!' glundert hij dan. 'Levend water.' +

*Een kulumi is een handzaam apparaatje waarop de Bijbel kan worden beluisterd.

Strijd vanbuiten en vanbinnen

In 2026 staan we in de meditatie stil bij het thema 'Strijd':

- + in het gebed
- + **vanbuiten en vanbinnen**
- + tegen boze machten
- + voor de gemeente
- + tot heerlijkheid

De apostel Paulus is hier aan het woord. In krasse taal brengt hij zijn bedrukte gemoedsgesteldheid onder woorden. Als hij schrijft zo heeft ons vlees geen rust gehad, geeft hij daarmee aan hoe terneergedrukt hij steeds is. Paulus is in Macedonië (Noord-Griekenland). Hoewel hij op deze zendingsreis een geopende deur ervaart voor het Evangelie, is hij toch erg terneergeslagen. Hij heeft grote zorgen over de gemeente van Korinthe aan wie hij deze brief schrijft. Paulus heeft Titus naar Korinthe gestuurd en hem de zogenaamde 'tranenbrief' meegegeven. In die gemeente waren mensen die Paulus beledigden en belasterden. Dat weerhield Paulus er niet van om in pastorale bewogenheid deze brief te schrijven om ze als apostel te vermanen. Paulus wacht in spanning op de terugkeer van Titus. Deze komt uit Korinthe en Paulus zal van hem horen hoe er op zijn brief gereageerd is. Wachtend op Titus' terugkeer ondervindt Paulus steeds moeilijkheden door uitbarstingen van vervolging door Joden en heidenen. Daarop doelen de woorden van buiten strijd. In het Grieks staat het woord 'strijd' in het meervoud: heftige conflicten.

'Want ook als wij in Macedonië gekomen zijn, zo heeft ons vlees geen rust gehad, maar wij waren in alles verdrukt: van buiten was strijd, van binnen vrees.'
2 Korinthe 7:5

Daarnaast is Paulus erg bezorgd over de gemeente van Korinthe. Zullen ze blijven bij het geloof en de misstanden in de gemeente durven aanpakken? Zullen ze zijn raad opvolgen? Deze zorg verwoordt Paulus met de woorden van binnen vrees. Ook daar staat in het Grieks een meervoudsvorm: verschrikkingen. Van buiten strijd, van binnen vrees, dat is de ervaring van allen die werkzaam zijn in het Koninkrijk Gods. Paulus' werk is rijk gezegend, al moest hij persoonlijk wel steeds ervaren dat hij zwak was. Maar God is getrouw, want in het vervolg lezen we dat Paulus vertroost wordt met de komst van Titus, die goede berichten uit Korinthe meebrengt. Een leerzame les voor iedere werker in Gods Koninkrijk: God staat garant voor de voortgang van het Evangelie, ook al gaat dat persoonlijk met veel strijd en vrees gepaard. +

Zaaien met tranen en gebed

Zendingswerker in Oost-Azië ziet een bemoediging en terechtwijzing in de regenboog

Zending bedrijven in een gesloten gebied vraagt creativiteit en afhankelijkheid. Door het opbouwen van duurzame relaties ervoer Neline openingen om het Evangelie te delen in een land waar dat niet vanzelfsprekend is. In een moment van moedeloosheid gaf de Heere beschamend en bemoedigend onderwijs door de regenboog.

ZGG werkt al enkele decennia in Oost-Azië. Neline* was niet de eerste die werd uitgezonden naar dit deel van de wereld. Miljoenen mensen leven hier in een samenleving waar het christelijk geloof niet voluit beleden mag worden. Zendingswerk is in deze regio een zaak van zeer lange adem.

Neline, heb je bevestiging ervaren dat je juist in dit land moet zijn?

‘Wat mij aantrok, was de nood van de mensen in dit gebied. Een bevolking die zo lang onderdrukt is. Na mijn sollicitatie werd ik samen met iemand anders aangenomen. Dat was de eerste bevestiging dat het goed was dat ik naar dit land zou gaan. Mijn kennis van het Engels gaf een goede ingang in de regio. Toentertijd was daar veel vraag naar taaldocenten. Op deze manier was het niet verdacht dat een westerling naar dit gebied ging. De bevestiging dat het Gods weg was, werd vooral duidelijk in omstandigheden die ik ervoer als Gods leiding.’

Kun je daar een voorbeeld van geven?

‘Op een school waar ik werkte, wilde ik graag het Paasevangelie delen. Ik vroeg mijn leidinggevende of dat mocht en of ik de Bijbel daarbij mocht gebruiken. Hij keek me verbaasd aan en vroeg hoe dit zou kunnen zónder Bijbel! Later in het jaar mocht ik ook het Kerstevangelie delen met meer dan duizend kinderen van de school. Dat ik jarenlang openlijk over de Heere Jezus mocht vertellen, heb ik als een wonder ervaren. Soms kwamen studenten zelf naar mij toe met wezenlijke vragen over het geloof. Er was dan gelegenheid om bijbelse zaken

uit te leggen, zoals de betekenis van Goede Vrijdag. Ook in mijn woonplaats heb ik door de jaren heen contacten opgebouwd, variërend van collega-docenten tot kinderen die op mijn weg werden geplaatst. Naarmate de tijd vorderde, werden de mogelijkheden om over het Evangelie te spreken beperkter. Op een onderwijsinstelling waar ik later werkte, werd het zelfs verboden. Er hing in elke klas een camera en ik wist dat er mogelijke ‘verklikkers’ waren onder de studenten. Ik moest dus oppassen.’

‘Dan merk je dat de Heere ook gunst van mensen geeft’

Wat kenmerkt het werken in een gesloten gebied?

‘In een gesloten gebied is ogenschijnlijk weinig vooruitgang te zien en ben je bezig met kleine zaadjes te planten. Je wordt creatief in het vinden van manieren om het Evangelie te delen met allerlei mensen. Ik heb duurzame relaties opgebouwd en daarbinnen kan ik de bijbelse boodschap delen. Je kunt niet werken aan gemeentevorming en je bent niet zichtbaar voor de achterban. Wel ervaar ik dat ik een schakeltje ben van een keten in Gods Koninkrijk. De Heere weet hoe Hij voor een volgende schakel moet zorgen om de Zijnen tot geloof te brengen. Ik heb niet de voorkeur om in een open gebied te werken. Wel zou

‘De Heere is machtig om vrucht te geven op Zijn tijd.’

ik wensen dat dit land meer open zou worden.’

Kun je ontspannen je werk doen of ben je continu op je hoede?

‘Als ik steeds op mijn hoede moet zijn, kan ik het werk niet doen. Ik ben een keer drie uur lang professioneel onder-vraagd door agenten. Ik kon de vragen beantwoorden zonder dat ik zenuwach-tig was. De Heere gaf mij rust. Ik heb niet te veel informatie doorgegeven. Na die ondervraging heb ik er nooit meer iets van gehoord. Een collega op school heeft mij eens vriendelijk gewaarschuwd in de trant van ‘het is niet goed als je zo spreekt’. Hij had mij kunnen aangeven, maar hij mocht me. Dan merk je dat de Heere ook gunst van mensen geeft.’

Je hebt veel zaad mogen strooien, hoe kijk je daarop terug?

‘Er zijn verschillende mensen met wie

‘Ik weet waarom ik hier moet zijn, maar ik ben ook weleens moedeloos.’

ik langere tijd het Evangelie diepgaand heb kunnen delen. Ik denk aan een hoogopgeleide man met wie ik de Bijbel heb bestudeerd. Of aan anderen die ik tijdens taalstudie ook bijbelkennis mocht bijbrengen. Ik probeer het werk biddend bij de Heere te brengen en het daar te laten. Ik hoorde laatst van een Koreaanse zendingswerker de mooie uitspraak: ‘We zaaien met tranen en gebed’. Maar het is God Die de wasdom geeft. Ik ken hier een man die inmiddels twintig jaar in de Heere Jezus gelooft. Hij is versto-ten door zijn familie, wordt bedreigd en is eens neergestoken. Toch herroept hij zijn geloof niet en is hij vergevingsgezind voor zijn familie. Want ook zij hebben Jezus nodig. Het verlangen naar de wederkomst leeft sterk bij christenen in dit gebied.’

Is werken met ‘tranen en gebed’ niet moedbenemend?

‘Ik weet waarom ik hier moet zijn, maar ik ben ook weleens moedeloos. Dat weet de Heere ook. Nog niet zo lang geleden begon het op een heldere dag plotseling te regenen. Ik zag zo’n heldere regenboog als ik nog nooit gezien had. Deze bleef wel een halfuur staan. Dit was een bemoediging en terechtwijzing voor mij: God blijft trouw aan Zijn verbond. Als de Heere je roept, belooft Hij niet dat het mak-kelijk zal zijn. Hij geeft wel wat nodig is, ook blijdschap in het werk. Hij is machtig om vrucht te geven op Zijn tijd.’

*Neline heet in werkelijkheid anders.

Aan elkaar gegeven

Berekenen of vertrouwen? De omgang met geld verschilt per persoon, maar hangt ook samen met iemands cultuur.

‘Laten we een goede begroting maken en eerst kijken of we het kunnen betalen.’ ‘Nee, de Heere zal voorzien, we mogen daarop ons vertrouwen stellen.’ Op een zendingsveld werk je vaak samen met allerlei soorten mensen uit verschillende culturen. Soms zie je daarbij andere benaderingen van een probleem. Dit geldt ook het onderwerp ‘geld’, waar bovenstaande citaten al op wijzen.

Tja, wie heeft er nu gelijk? Zijn het vaak Nederlanders of andere westerlingen die eerst zekerheid willen hebben? Of zijn het mensen uit andere culturen die in alle oprechtheid vertrouwen dat de Heere zal voorzien in uitgaven die de dienst in Zijn Koninkrijk betreffen? Is het bijbels om eerst de kosten te overrekenen voordat er gebouwd wordt? Of is het naar de Schrift om niet bezorgd te zijn en het in de hand van de Heere te laten? Wie is er nu geestelijker? Ik zou het niet weten. Wel weet ik dat dit een van de mooie dingen is van het dienen op een zendingsveld. Want ja, die westerse benadering is zo gek nog niet. En die zuiderling is tegelijk een beschamend voorbeeld in geloof. Wat is het een zegen om zo aan elkaar gegeven te zijn en van elkaar te leren. +

Inkomsten uit de gemeenten	Dec. 2025	Jan. 2026
Gemeenten in classis Goes	76.519	45.484
Gemeenten in classis Middelburg	49.247	9.050
Gemeenten in classis Tholen	49.972	4.568
Gemeenten in classis Dordrecht	37.600	32.421
Gemeenten in classis Ridderkerk	121.844	9.015
Gemeenten in classis Rotterdam	50.371	2.050
Gemeenten in classis Amsterdam	25.953	1.862
Gemeenten in classis Gouda	74.128	2.634
Gemeenten in classis Utrecht	47.513	26.490
Gemeenten in classis Barneveld	184.748	4.498
Gemeenten in classis Kampen	44.968	10.387
Gemeenten in classis Rijssen	89.395	4.669
Diversen/plaats onbekend	220.922	44.975
	€ 1.073.180	€ 198.102

Landelijke en regionale inkomsten		
Giften bedrijven	177.431	280
Opbrengsten postzegels/munten e.d.	540	40
Aalburg	-	2.000
Westkapelle	-	6.820
Rijssen	4.638	-
Waarde	2.276	-
Classis Tholen	5.294	-
Capelle aan den IJssel	6.303	-
Waardevol, Barneveld	15.000	-
Het Goede Doel, Brakel	12.500	-
Goed en Gebruikt, Goes	140.000	-
Noordenweg, Ridderkerk	60.000	-
De Mors, Rijssen	31.000	-
De Oude Molen, Opheusden	9.600	6.000
Ramsjburg, Middelburg	100.000	50.000
Kringloop Werkendam	40.000	-
De Cirkel, Tricht-Geldermalsen	500	500
t Pakhuus, Middelharnis	1.750	-
Vrienden van 't Loosje, Dirksland	1.000	-
De Boekenzaal, Zeist	1.250	-
Voorjaarsactie	7.000	10
Zendingsdag	-	100.000
Nalatenschappen	25.400	23.119
	€ 641.481	€ 188.769
Totale inkomsten periode	€ 1.714.661	€ 386.871

- Inkomsten oud papier
- Boekwinkel
- Inkomsten kringloopwinkels

Beleid, begroting en betrokkenheid

Zegen van kerkelijke zending wordt zichtbaar in voorlopige inkomsten van 2025

In het voorlopige financiële overzicht van 2025 is te zien welke soorten inkomsten ZGG ontvangt. Achter deze cijfers zien Anton Herrebout en deputaat en penningmeester Van der Heiden hoe groot de plek is die het zendingswerk heeft in de plaatselijke gemeenten. ‘Als de zendingsopdracht bij gemeenteleden op het hart ligt, geeft dat ook blijmoedigheid in het geven aan de zending. Dat is een grote zegen, want wij zijn als mensen gericht op het materiële’, zegt Van der Heiden.

Plaatselijke gemeenten

Anton is als hoofd administratie en personeel bij ZGG nauw betrokken bij de inkomsten. ‘We zien bij de markten en overige plaatselijke acties een mooie groei’, constateert hij. ‘Dit komt onder andere omdat er een paar fors grote acties zijn georganiseerd. Zo’n actie levert niet alleen geld op, maar bindt mensen ook samen. Vaak is er tijdens zo’n activiteit aandacht voor bezinning op het zendingswerk.’ Van der Heiden: ‘Samen bezig zijn met de zendingsopdracht is veel waard. Er zijn gemeenten die voorheen nooit een zendingswerker hadden uitgezonden,

Een stabiele giftenstroom vanuit de achterban. Dat is wat Anton Herrebout en deputaat A. van der Heiden opvalt als ze zich buigen over de voorlopige inkomsten over 2025. Anton: ‘De inkomsten geven iets weer van de betrokkenheid in de gemeenten.’

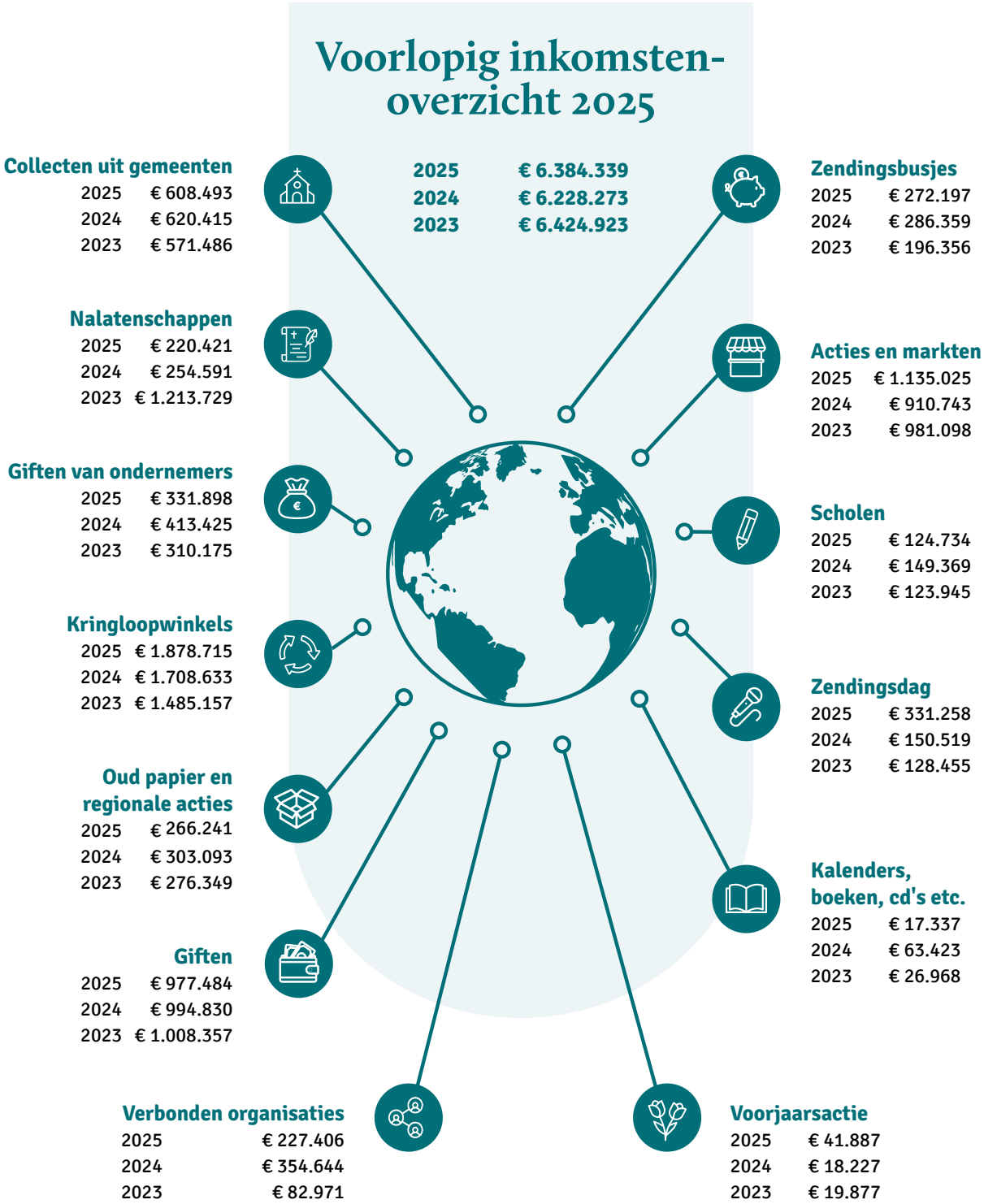
maar nu wel. Dat brengt zending dichtbij en verhoogt de betrokkenheid.’ Het is belangrijk dat plaatselijke gemeenten het zendingswerk dragen. Anton: ‘Het zendingsbureau zet zich in om ondersteuning te bieden bij de fondsenwerving. We zien ook dat gemeenten ideeën met elkaar uitwisselen of samenwerken.

‘Een actie voor de zending bindt mensen samen.’

Mooie voorbeelden hiervan zijn de regionale fruitactie in Dordrecht en regionale fietstochten, zoals op Zuid-Beveland. Gemeenten bundelen hun krachten.’ De giften op de zendingsdag zijn in 2025 ook fors gestegen. ‘Dit komt onder andere door een anonieme gift’, verklaart Anton. ‘Daar zijn we heel dankbaar voor.’

Kerkelijke zending

Van der Heiden stipt een belangrijk punt aan. ‘In de inkomsten vanuit de plaat-

Veel kleine bedragen maken de totale inkomsten groot.

‘Het deputaatschap zoekt altijd de weg van de Heere bij het opstellen van beleid.’

selijke gemeenten zien we de zegen van kerkelijke zending. Onze zendingswerkers hebben de handen vrij om zich te richten op hun taak. Ze worden niet afgeleid omdat ze zich bezig moeten houden met het inzamelen van geld voor hun eigen uitzending.’
Anton: ‘Ons kerkverband telt ruim 150 gemeenten waar de middelen vandaan komen. De stabiele inkomstenstroom geeft ons de kans om zaken goed te regelen voor onze zendingswerkers. Neem

bijvoorbeeld de ziektekostenverzekering. In 2026 stijgen die kosten met bijna 10%. Eigenlijk zien we elk jaar kosten toenemen. Zeker ook als de vacatures voor het nieuwe zendingsveld Senegal allemaal mogen worden vervuld.’

Beleid en begroting

Er is veel geld binnengekomen in het afgelopen jaar. Het is voor ZGG belangrijk om goed te verantwoorden wat er met deze gelden wordt gedaan. Anton: ‘Het deputaatschap heeft de commissie financiën en organisatie (CFO) ingesteld. In deze commissie zitten twee deputaten, onze directeur Eikelboom en ikzelf. We bereiden de begroting voor aan de hand van het beleid van het deputaatschap. Het deputaatschap stelt vervolgens de begroting vast. De input voor de begroting komt dus altijd voort uit het beleid.’ Het is belangrijk om zorgvuldig om te gaan met geld dat door het kerkverband wordt ingezameld. Elk jaar stelt ZGG een jaarrekening op volgens specifieke richtlijnen voor fondsenwervende organisaties. Deze jaarrekening wordt gecontroleerd door een onafhankelijke accountant. Elke drie jaar legt het deputaatschap op de Generale Synode verantwoording af van het beleid en de financiën.

Van der Heiden: ‘Het hele beleid en de begroting hebben ook een geestelijke

kant. Het deputaatschap zoekt altijd de weg van de Heere bij het opstellen van beleid. Daarom durven we de middelen voorzichtig én blijmoedig te besteden. Zo werkt dat in de kerk ook. Als we als gemeenteleden geld geven aan de diaconie, mogen de diakenen het met wijsheid en onderscheiding uitdelen, kijkend naar waar het geld nodig is.’

Anton: ‘Sommige uitgaven zijn niet zo aansprekend, zoals bijvoorbeeld woonkosten van onze zendingswerkers. We hebben daar geen mooie plaatjes bij. Toch is ook voor zulke minder aansprekende doeleinden geld nodig. Dat maakt dat we bij ZGG niet project-gestuurd werken.’

Gebeden en gaven

Hoewel de omzet van de verkoop van kalenders terugloopt, staat dit product toch weer op de planning in 2026. ‘Tegenwoordig gebruiken minder mensen een papieren kalender’, legt Anton uit. ‘Ondanks dat hopen we dat de nieuwe kalender weer in veel huizen een plaats krijgt. Het is een middel om steeds herinnerd te worden aan gebed voor de zending.’ In de begroting voor 2026 zijn de voorzieningen kostenstijgingen opgenomen. Anton: ‘Onze begroting is gebaseerd op een licht stijgende inkomstenstroom. We weten dat omstandigheden onverwacht kunnen veranderen. Tegelijkertijd heeft het ons de afgelopen jaren niet aan middelen ontbroken.’

Van der Heiden: ‘Onlangs las ik de biografie van Jonathan Edwards. De grote opwekking door Gods Geest in zijn dagen gaf het zendingswerk een enorme impuls. Er ontstond een brandend verlangen om het Evangelie te delen. Dit kwam tot uitdrukking in gebeden en gaven. Gods genadewerk in onze gemeenten zal er dan in de toekomst voor zorgen dat de zending niet tekort komt.’ +

Onbereikt in een gesloten gebied

In de rubriek ‘Lezers vragen’ beantwoordt ZGG vragen over zendingswerk die op het thuisfront worden gesteld. Stuur uw of jouw vraag in via info@zgg.nl.

In welke gebieden leven de meeste onbereikte mensen?

Onbereikt betekent dat men niet of nauwelijks van het Evangelie gehoord heeft en dat er geen of weinig (huis)gemeenten zijn die de goede boodschap aan anderen kunnen vertellen.

Vooraf in Azië (4,85 miljard mensen) leven veel onbereikte mensen (tot wel 3 miljard). Men kent er de naam van Jezus niet of alleen in de islam als een profeet. Ook in Afrika zijn onbereikte bevolkingsgroepen. De onbereikte mensen in Azië wonen vaak in gesloten gebieden. Dat zijn gebieden waar zendingswerkers niet welkom zijn en waar de overheid de bevolking soms controleert.

Waarom hoor ik bijna nooit iets over het werk in gesloten gebieden? Jullie kunnen er toch wel iets over vertellen?

Ook al blijven werkers anoniem, inderdaad vertellen ze in *Paulus* over hun werk (lees het artikel op pagina 28-30). Maar als bekend wordt wie er in een gesloten gebied werken, brengt dat hun verblijf in gevaar. Zij kunnen verhoord en het land uit gezet worden. Dit is ook riskant voor anderen die in hetzelfde gebied werken. Het is vooral een risico voor de lokale mensen met wie deze werkers omgaan. Werkers worden uitgezet, maar lokale mensen kunnen na een uitzetting worden verdrukt en extra gecontroleerd.

Hoe doe je zendingswerk in gesloten gebieden?

Door een zending te zijn: in het voorleven in je handel en wandel en het doorgeven in je woorden. Omdat je niet bekend kunt staan als zendingswerker, oefen je een beroep uit waar in het land behoefte aan is. Dit is geen bijkomstigheid, maar zo kom je in aanraking met mensen die je kunt uitleggen waarom je onder hen woont. In de contacten die je opbouwt, kom je altijd mensen tegen met levensvragen. Door (steeds beter) de taal te spreken en in te voegen in de cultuur is het mogelijk van hart tot hart te spreken, ook over Gods Woord. Soms kun je optrekken met lokale christenen. Je kunt hen steunen in hun christen- en gemeente-zijn. En: van hen kun je veel leren - over volharden, lijden en getuigen.

Zendingwerkers gezocht

ZGG zoekt meer zendingswerkers voor Oost-Azië. Want hoe zullen de mensen daar in God geloven, als ze niet van Hem gehoord hebben? (zie Rom. 10:14) Kijk op www.zgg.nl/vacatures voor meer informatie. +

Aantal uitgezonden werkers

2025	per 31-12	2024	per 31-12	2023	per 31-12
35	38	35	41	34	35
3	totaal	6	totaal	1	totaal
Uitgezonden + In opleiding					

Lijden met een doel

De Bijbel wijst richting in een gebroken wereld

Carina* is zendingswerker in Oost-Azië. ‘Gebeurtenissen in mijn eigen leven en het lijden dat ik hier om mij heen zie, waren de reden dat ik ging nadenken over het thema ‘lijden’. Ik probeer aan de hand van de Bijbel een antwoord te geven op drie vragen: waardoor en waartoe is er lijden, en hoe gaan mensen om met lijden?’

Waardoor

Waardoor is er lijden in de wereld? De schepping was zo goed: ‘En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed’ (Gen 1:31a). Carina: ‘De onge-

Moeite en verdriet. Wie ervaart dat niet in zijn leven? Ook zendingswerkers weten ervan. Carina vertelt welke inzichten zij opdeed toen ze zich verdiepte in Gods Woord en ontdekte dat lijden een doel heeft.

hoorzaamheid van Adam en Eva bracht het lijden in de wereld. We zien het in Genesis 3 vers 17: ‘En tot Adam zeide Hij: Dewijl gij geluisterd hebt naar de stem uwer vrouw, en van dien boom gegeten, waarvan Ik u gebod, zeggende: Gij zult daarvan niet eten, zo zij het aardrijk om uwentwil vervloekt, en met smart zult gij daarvan eten al de dagen uws levens.’ Door de Bijbel zorgvuldig te lezen, ziet Carina dat er naast deze eerste en belangrijkste oorzaak, de zondeval, ook andere oorzaken zijn aan te wijzen voor het lijden in deze wereld. ‘Soms is lijden een straf op een specifieke zonde, soms wordt het veroorzaakt door zonden van anderen en soms is heel direct de invloed van de duivel aan te wijzen. Zeker in het Nieuwe Testament zien we dat het lijden vaak een gevolg is van het volgen van de Heere Jezus en het verkondigen van Zijn Naam. Wanneer we in het bijzonder kijken naar het leven van de Heere Jezus zien we dat Zijn lijden van verschillende kanten komt. Hij lijdt door de haat van de religieuze leiders van het volk, maar

Verdrukking en lijden mag een christen op Christus doen zien.

Hij lijdt evengoed door de zonden van Zijn discipelen. En we weten achter dit alles de hand van God de Vader, Die Zijn Zoon laat lijden, als de enige weg om zondaren weer met Hem te verzoenen. Ook ons lijden gaat nooit buiten de wil van God om.’

Wartoe

In de Bijbel zien we dat lijden veel verschillende uitwerkingen kan hebben. De Heere gebruikt het bijvoorbeeld om het geloof van mensen te versterken. Dan roemen ze zelfs in het lijden, zoals Paulus: ‘En niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende, dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinging, en de bevinging hoop; en de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, Die ons is gegeven’ (Rom. 5:3-5). ‘We zien dat de Heere Zijn bedoeling heeft met lijden’, zegt Carina. ‘Hij kan het gebruiken om Zichzelf nog duidelijker te openbaren in Zijn voorzienigheid, almacht en heerlijkheid. Dat gaat aan de kant van de mens vaak gepaard met het besef van eigen nietigheid en afhankelijkheid. Het doel van de Heere is om mensen aan Zijn voeten te brengen en Zichzelf te verheerlijken.

We weten dat het lijden van de Heere Jezus een geheel eigen doel had, namelijk om door Zijn dood het leven te verwerpen voor Zijn kinderen. We zien dat Zijn lijden niet alleen nuttig is tot rechtvaardigmaking, maar ook tot heiligmaking,

tot verzekering, tot bemoediging en tot navolging. ‘Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den eeuwigen Geest Zichzelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw consciëntie reinigen van dode werken, om den levenden God te dienen’ (Hebr 9:14).’

‘Paulus bekommert zich er in Zijn lijden ook over hoe hij tot zegen van anderen kan zijn.’

Hoe

‘Mensen in de Bijbel ondergaan het lijden ieder op een andere wijze’, vervolgt Carina. ‘Ook Gods kinderen zijn verschillend daarin. Soms leidt lijden tot twijfels, tot vragen en verlangen ze naar de dood. Te-

gelijk is er bij lijden vaak ook vertrouwen, gebed, blijdschap en zicht op het eeuwige leven. Daarbij lijden ze in gemeenschap met andere gelovigen. Paulus bekommert zich er in zijn lijden ook over hoe hij tot zegen van anderen kan zijn. ‘Want ik heb ulieden uit veel verdrukking en benauwdheid des harten met vele tranen geschreven, niet opdat gij zoudt bedroefd worden, maar opdat gij de liefde zoudt verstaan, die ik overvloediglijk tot u heb’ (2 Kor. 2:4).’ De wijze waarop de Heere Jezus Christus Zijn lijden heeft ondergaan, mag een christen bemoedigen. Als Almachtige en Alwetende draagt Hij Zijn lijden gewillig en is Hij steeds gericht op de eer van Zijn Vader en op het welzijn van Zijn kinderen. ‘Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt. In de wereld zult gij verdrukking hebben; maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen’ (Joh. 16:33). +

*Carina heet in werkelijkheid anders.

‘In het Nieuwe Testament zien we dat lijden vaak een gevolg is van het volgen of verkondigen van de Heere Jezus.’

ALBANIË

Een goede buur?

A'Adi, hajdë!' 'Po, erdha!' Onder aan de trap van ons appartement staat onze huiseigenaar en onderbuurman. Met een brede glimlach geeft hij een plastic tas vol mandarijnen, kumquats (kleine sinaasappeltjes) en een citroen. Oogst uit eigen tuin. Een teken van gastvrijheid, meeleven en vriendschap. En dat is wederzijds. Een hartige taart of soep met groente uit de tuin, door Ilse gemaakt, wordt door hen erg gewaardeerd. Waar we kunnen, helpen we elkaar. Een goede relatie is, zeker in Albanië, heel belangrijk, evenals het tonen van respect. Zeker onze buurman, als oud-luchtmachtofficier, is hier zeer op gesteld. En zo mogen we in goede verstandhouding met elkaar optrekken. Ze hebben het goede met ons voor. Heb ik ook het geestelijk goede met hen voor? Ben ik werkelijk een 'goede buur' voor hen? Ze zijn niet onverschillig, o nee. Maar traditioneel bijgeloof, moslimgewoonten en christelijke waarden liggen bij hen zo door elkaar. Wat zijn het gouden momenten als we met z'n vieren om tafel zitten en we iets mogen vertellen over Wie God is voor ons en ook wil zijn voor hen. In alle openheid en vertrouwen delen we iets van ons eigen geloof met hen. Begrijpen ze het? Willen ze er meer van weten? De stap om openlijk mee te gaan naar de kerkdiensten is groot. Maar buurman heeft wél preken nageluisterd

In deze rubriek beschrijven zendingswerkers een situatie op het veld die uitnodigt tot reflectie.

via internet en zijn vrouw gaat wél mee naar speciale bijeenkomsten in de kerk in Vaqarr... Interesse en meeleven is er. Maar er is meer nodig om getroost en zalig te kunnen leven en sterven. Het gaat om de Heere Jezus als Zaligmaker in hun leven. Zijn Naam mag weleens genoemd worden in onze gesprekken, met in ons hart de bede of Jezus ook waarde voor hen mag krijgen. Hebben we daarom deze woning in Vaqarr van de Heere gekregen, waardoor we bij deze hartelijke en behulpzame mensen terecht zijn gekomen? Mogen we zo vruchtbaar zijn op de plaats die God ons geeft, door een woord tot hun behoud te mogen doorgeven? Om zo in geestelijk opzicht een 'goede buur' te zijn. ♦

NIEUW ONTWERP

Notitieboekjes met een nieuw jasje

De voorraad notitieboekjes was op. Bij u ook? Bestel de nieuwste variant in onze webshop en geniet van het aangepaste ontwerp.

zgg.nl/webshop

COLOFON

Paulus is een periodieke uitgave van Zending Gereformeerde Gemeenten

Verspreiding vindt plaats via de zendingscommissies van de plaatselijke gemeenten en beperkt via postverzending.

Oplage: 35.700 exemplaren. Verschijnt vijf keer per jaar. ISSN: 0167-2428. Kostenindicatie per jaargang € 3,00 en bij postbezorging € 9,00. Voor alle data geldt D.V. © 2026 Zending Gereformeerde Gemeenten

Redactie

Hoofdredacteur: ds. J.M.D. de Heer
Eindredacteur: Robbert Boot
Redactiesecretaris: Hanneke van Eckeveld
Redactieleden: Leanda van Dam, Eric van Eck, Joëlle van Garderen, Arjan IJsselstein, Elbert Lindhout, Marieta Plattèl, Dorenda de Raaf, Evelien Smit
Redacteur Kinderkrant: Marja van der Jagt

Ontwerp en realisatie

BladenMakers, www.bladenmakers.nl

Adres ZGG

Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489950
I [www.zgg.nl](mailto:info@zgg.nl) E info@zgg.nl

Gesproken versie

Moeite met lezen? Paulus is verkrijgbaar in gesproken vorm bij de CBB. Informatie en bestellen: CBB, Postbus 131, 3850 AC Ermelo
T 0341 56 54 77
E klantenservice@cbb.nl

Giften

Bank: NL44 INGB 0000 39 76 07 of NL63 RABO 0322 4013 13 ten name van Zending Gereformeerde Gemeenten. Voor betalingen uit het buitenland is de BIC-code: RABONL2U.

ZGG is een ANBI-instelling en valt onder de groepsbeschikking van de Gereformeerde Gemeenten (RSIN: 0026.91.255). Giften zijn dus aftrekbaar van het belastbaar inkomen. Meer informatie: www.zgg.nl/anbi.

Testamentaire beschikkingen en periodieke schenkingen

Testamentaire beschikkingen ten behoeve van ZGG dienen als volgt te luiden: Stichting voor de Zending der Gereformeerde Gemeenten te Woerden, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41172.951.

Meer informatie: www.zgg.nl/nalaten. Een periodieke schenking kunt u eenvoudig zelf regelen via www.zgg.nl/schenken.

*'Maar de hemel
is toch heel ver?'*

Mohmed uit Guinee begrijpt niet
zo goed hoe zijn gebed op aarde
gehoord kan worden door
de Heere Jezus.

pagina 16

Paulus

Zendingsblad van de Gereformeerde Gemeenten